Spr. 35/2023

Zápisnica

z mimoriadneho zasadnutia Rady Justičnej akadémie dňa 1. februára 2023 so začiatkom o 10,00 hod. v Justičnej akadémii Slovenskej republiky v Pezinku a prostredníctvom videokonferenčnej platformy ZOOM

Prítomní členovia Rady:

JUDr. Jana Bajánková, predsedníčka rady
JUDr. Jaroslav Chlebovič, člen rady, prítomný online
JUDr. Vladimír Javorský, PhD., člen rady
JUDr. Jozef Kandera, člen rady
prof. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD., člen rady
JUDr. Peter Štrpka, PhD., člen rady, prítomný online
doc. JUDr. Lucia Žitňanská, PhD., členka rady, prítomná online

Ďalší prítomní v JA SR podľa zákona č. 548/2003 Z. z. a Rokovacieho poriadku Rady:

JUDr. Peter Hulla, riaditeľ akadémie
JUDr. Jozef Szabó, zástupca riaditeľa akadémie
JUDr. Dagmar Hupková, poverená vedením kancelárie

Ospravedlnený/í:

JUDr. Martin Bargel, podpredseda rady
JUDr. Roman Greguš, člen rady
JUDr. Boris Tóth, člen rady

Navrhnutý program:

1. Otvorenie
2. Návrh novely zákona o Justičnej akadémii
3. Záver

1. Otvorenie

Predsedníčka rady JA SR privítala prítomných členov rady JA SR, riaditeľa akadémie, ako aj zástupcu riaditeľa akadémie. Uviedla, že zo zasadnutia sa z dôvodu pracovných povinností ospravedlnili členovia rady JA SR Dr. Greguš a Dr. Tóth a podpredseda rady JA SR Dr. Bargel sa na zasadnutí nezúčastní zo zdravotných dôvodov. Predsedníčka rady JA SR ďalej skonštatovala, že mimoriadneho zasadnutia rady JA SR sa zúčastňuje sedem členov rady, teda rada JA SR je uznášania schopná.
Predsedníčka rady JA SR informovala o predloženom programe mimoriadneho zasadnutia rady JA SR a vyzvala prítomných na jeho prípadné doplnenie. Vzhľadom na to, že neboli vznesené žiadne doplňujúce návrhy, predsedníčka rady JA SR dala o návrhu programu mimoriadneho zasadnutia rady JA SR hlasovať.
Hlasovanie:
ZA: 7
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
Uznesenie č. 176: Rada schválila program mimoriadneho zasadnutia rady JA SR.

Predsedníčka rady JA SR navrhla za overovateľa zápisnice z mimoriadneho zasadnutia rady JA SR prof. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD., ktorý s uvedeným návrhom prejavil súhlas.
Hlasovanie:
ZA: 6
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 1
Uznesenie č. 177: Rada zvolila prof. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD. za overovateľa zápisnice z mimoriadneho zasadnutia rady JA SR.

2. Návrh novely zákona o Justičnej akadémii

Predsedníčka rady JA SR uviedla, že v súvislosti s listom ministra spravodlivosti Slovenskej republiky je potrebné prerokovať návrh novely zákona o Justičnej akadémii, ktorý je zahrnutý do Plánu legislatívnych úloh na tento rok, a ku ktorému Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky uskutočnilo prvé pracovné stretnutie dňa 19. januára 2023. Účelom stretnutia v zmysle zápisnice bola identifikácia zmien, ktorých potrebu vníma justičné prostredie v súvislosti s prípravou, vzdelávaním a skúškami budúcich sudcov a ďalších justičných zamestnancov, ako aj hromadnými výberovými konaniami na funkciu sudcu, počas stretnutia boli prezentované názory, námety a návrhy jednotlivých účastníkov stretnutia o zmenách, ktoré by mohli tvoriť návrhy na pripravovanú novelu, zásadná zhoda na obsahu zmien však nebola. Zo záverov stretnutia nie je zrejmé, do akej miery chce ministerstvo spravodlivosti meniť zákon o Justičnej akadémii, nakoľko chýba komplexný legislatívny zámer novely zákona o Justičnej akadémii. Zo zápisnice z predmetného stretnutia však vyplýva povinnosť JA SR predložiť vlastný návrh zmien do 3. februára 2023. Vzhľadom na uvedené, bol zo strany akadémie spracovaný prvotný návrh zmien v zákone, ktorý reflektuje požiadavky vyplývajúce z listu ministra spravodlivosti ako aj praktické skúsenosti akadémie pri výkone jej činnosti. Tento pracovný materiál bol členom rady JA SR zaslaný na preštudovanie dňa 25. januára 2023, pričom dňa 27. januára 2023 boli členovia rady JA SR požiadaní aj o zasielanie vlastných návrhov či pripomienok. Do mimoriadneho zasadnutia rady akadémie predložila jednu pripomienku doc. Žitňanská, táto bola do predloženého návrhu obratom zapracovaná.
Predsedníčka rady JA SR otvorila k predmetnému bodu diskusiu.
Doc. Žitňanská uviedla, že aj podľa jej návrhu s navrhovanými zmenami zo strany akadémie nemá problém. Domnieva sa však, aby sa špecifikovali konkrétne oblasti, ktoré je potrebné zmeniť zo strany ministerstva spravodlivosti v rámci legislatívnych úprav. Reagovala aj na iné časti zaslanej zápisnice z pracovného stretnutia. Uviedla, že analýze študijného plánu sa nebráni, avšak obsahová náplň vzdelávania sa kreuje na iných fórach, najmä na Súdnej rade v spolupráci s ministerstvom spravodlivosti, a v tejto oblasti nevidí priestor na legislatívne úpravy. Priestor však vidí v spôsobe koordinácie a v čase, kedy sa rieši návrh študijného plánu, v akadémii sa môžu zrodiť skvelé nápady,

ale je potrebné nájsť na ich realizovanie zdroje, na niektoré sa nedá pristúpiť hneď, na niektorých je potrebné pracovať s predstihom, to platí aj o študijnom pláne. Osobne nevidí priestor na diskusiu o inštitútoch vyššieho súdneho úradníka a justičného čakateľa, pár rokov existuje nový inštitút odborného justičného stážistu a je potrebné ho v systéme nechať a otestovať, aby bolo zrejmé, do akej miery je tento inštitút v systéme justície potrebný a efektívny. Sama je skeptická vo vzťahu k reminiscenciám fungovania niektorých justičných inštitútov v minulosti, nakoľko sa podľa jej názoru vraciame do obdobia iného myšlienkového fungovania justície, ale aj samotnej spoločnosti a aj v justícii je potrebné reflektovať zmeny, ktoré sa medzičasom uskutočnili nielen v súdnictve, ale aj v celom slovenskom právnickom prostredí.

Dr. Kandera uviedol, že počas svojej praxe zažil rôzne inštitúty a môže ich fungovanie porovnávať, necíti sa však byť povolaný, aby efektívnosť týchto inštitútov hodnotil. Akadémia poskytuje dostatočné vzdelávanie pre čakateľov prokuratúry, ako aj pre vyšších súdnych úradníkov. Záverom uviedol, že predmetom zákona je a má ostať vzdelávanie a jeho spôsob a nie potreba riešiť otázku postavenia súdnych úradníkov v porovnaní s inými inštitútmi v systéme justície.

Prof. Slašťan doplnil niekoľko poznámok. Justičná akadémia funguje v systéme, v ktorom je potrebné si zodpovedať: koho, prečo a ako vzdelávať. Kým prvé dve otázky sú predmetom statusových zákonov, nie zákona o JA SR, otázka ako vzdelávať je vecou práve zákona o JA SR. To, ako vzdelávať, je vecou rozhodovania Rady akadémie, tento koncept v zákone má jasné kontúry a je aj v medzinárodných záväzkoch. Slovenská republika sa zaviazala, okrem iného, aj na vzdelávanie rôznych špecifických oblastí, ktoré sú EÚ podrobne sledované a každoročne vyhodnocované, s dôrazom na právo EÚ ako záväzok Slovenskej republiky vo vzťahu k EÚ. Tieto údaje sú zverejňované a sú výsledkom štatistického vykazovania, ktoré poukazujú na primárne plnenie úloh právneho štátu v systéme EÚ. Zo správy Európskej komisie vyplýva, že Justičná akadémia je v rámci sledovaných agend vzdelávania, v tomto konkrétne ide o právo EÚ, na popredných miestach, no to sa týka len celoživotného vzdelávania. Čo sa týka prípravného vzdelávania, tam sa Slovenská republika pohybuje na nižších priečkach. Z uvedeného vyplýva potreba zintenzívniť vzdelávanie v práve EÚ.

Doc. Žitňanská sa stotožnila s názorom prezentovaným prof. Slašťanom a doplnila, že vzdelávanie v práve EÚ v prípravnom vzdelávaní bolo odvodené z toho predpokladu, že samotní sudcovia na okresných súdoch sa v rámci svojej agendy s touto oblasťou práva v praxi takmer nestretávali, čo však v poslednom období nemusí platiť, aj vzhľadom na narastajúci počet spotrebiteľských sporov.

Dr. Štrpka uviedol, že je potrebné rozdeliť jednotlivé okruhy problémov, pretože niektorými otázkami sa možno zaoberať už dnes, ale niektoré nie sú v kompetencii Justičnej akadémie, keďže niektoré návrhy prezentované na pracovnom stretnutí zasahujú do iných právnych predpisov a nedotýkajú sa zákona o Justičnej akadémii. Pokiaľ ide o navrhované úpravy vypracované akadémiou, tie sú síce reflektujúce praktické skúsenosti, ale nie sú až také nevyhnutné, aby bez nich nedokázala akadémia fungovať. Ostatné otázky, najmä koncepcia vzdelávania, sú upravené internými predpismi akadémie, a ak sú tam nezrovnalosti, tak je potrebné otvoriť diskusiu k tomu, kde je priestor na zlepšenie. Záverom skonštatoval, že osobne nevie, ako celý tento návrh zo strany ministerstva spravodlivosti uchopiť. Navrhuje preto riešiť to, čo sa dá a čo vyplýva zo záverov uvedených v predloženej zápisnici z pracovného stretnutia, priamo v rade.

Predsedníčka rady JA SR zosumarizovala, že v zmysle záverov diskusie k bodu programu je zhoda na tom, že rada je prístupná zmenám, ktoré sú konštruktívne a pomôžu akadémii pri jej fungovaní, avšak ak chýba komplexný legislatívny zámer aj s formulovanými cieľmi zásahov do všetkých dotknutých predpisov, zhodujú sa aj na tom, aby sa prípadné ďalšie návrhy prepojených predpisov dostali do vedomia aj rade JA SR.

Dr. Štrpka uviedol, že zmeny navrhované Justičnou akadémiou vyčisťujú a upresňujú niektoré formulácie, pričom kompetencie Justičnej akadémie a jej orgánov ostávajú zachované.

Doc. Žitňanská doplnila, že je vhodné mať koordinačné stretnutia k vzdelávaciemu procesu v priebehu roka s dotknutými subjektmi a vníma aj možnosť, že by sa to robilo na platforme správy o činnosti akadémie. Navrhla tiež vypracovať analýzu týkajúcu sa odbornej justičnej skúšky, zohľadňujúcu výsledky OJS za posledných päť rokov a zmeny v technicko-organizačnom zabezpečení

OJS. Táto analýza by mala poukázať na zmeny, aké boli vo vzťahu OJS uskutočnené za účelom zabezpečenia kvality a integrity priebehu OJS zo strany Justičnej akadémie. K doc. Žitňanskej sa pripojil aj Dr. Štrpka, ktorý uvedené označil ako vnútorný audit procesov.
Predsedníčka rady JA SR požiadala o prepis návrhov uznesení a následne o nich dala hlasovať.
Hlasovanie:
ZA: 7
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
Uznesenie č. 178: Rada konštatuje, že chýba komplexný zámer na zmenu zákona o Justičnej akadémii a poveruje legislatívnu komisiu Rady JA SR, aby požiadala ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o zaslanie legislatívneho zámeru, z ktorého budú vyplývať konkrétne návrhy na zmeny zákona.
Hlasovanie:
ZA: 7
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
Uznesenie č. 179: Rada prijíma návrh novely zákona o Justičnej akadémii, ktorý bol Rade predložený riaditeľom akadémie na toto zasadnutie v znení zaslaných pripomienok, a poveruje riaditeľa akadémie, aby tento návrh zaslal ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky po predložení legislatívneho zámeru.
Hlasovanie:
ZA: 7
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
Uznesenie č. 180: Rada žiada ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o zaradenie zástupcov Justičnej akadémie Slovenskej republiky do všetkých pracovných skupín zameriavajúcich sa na zmenu zákonov súvisiacich so vzdelávacím procesom realizovaným v Justičnej akadémii Slovenskej republiky.
Hlasovanie:
ZA: 7
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
Uznesenie č. 181: Rada ukladá riaditeľovi akadémie spracovať analytický materiál k výsledkom justičných skúšok za obdobie posledných piatich rokov v štruktúre pravidelných informácií Rade JA SR a k technickému a organizačnému zabezpečeniu justičných skúšok v lehote do konca marca 2023.

3. Záver

Na záver sa predsedníčka rady JA SR poďakovala prítomným za účasť na mimoriadnom zasadnutí rady JA SR a pripomenula, že riadne 19. zasadnutie rady sa uskutoční na ďalší týždeň dňa 9. februára 2023 so začiatkom o 10,00 hod. v Justičnej akadémii Slovenskej republiky v Pezinku.

V Pezinku dňa 1. februára 2023

Zapísala: Mgr. Dominika Zavadová, PhD.

Overil: prof. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD.

Schválila: JUDr. Jana Bajánková